

DR. FR. KOS:

ROKOPIS SIMONA JENKA.

(DALJE.)

Vila Zlatinka.(Ajdovska deklica.)¹⁾

(Str. 46, 47.)

Vila Zlatinka na gojzdu prepeva,
Od jutra, da ugasne luč belega dneva,
Na svilenih rjuhah cekine prešteva.

Zagleda na gori pastir jo na paši,
Močno se neznane podobe ustraši;
Al' ona mu reče: „Nikar se ne plaši!

Nič hudega jaz ti ne bodem storila,
Le eno dobroto bi te poprosila,
Gotov' ti ostala ne bo brez plačila.

Glej žarki mi solčni pripekajo lice;
Prinesi mi z verčem prehladne vodice,
Ki teče spod skale tik goste gorice.“

Mladeneč je storil, kar ona mu reče,
Verč vzame, po gori navdoli jo steče,
Do tjekaj, kjer voda iz zemlje priteče.

Ko lice si v hladni je vodi oprala,
Ga ajdovska deklica tak je prašala:
„I kaj za plačilo nek bodem ti dala?“

„Če, kar bi te prosil, mi bodeš storila,
Naredi, da (dosti mi bode plačila)
Ne bova se z materjo nikdar ločila.“

Da prošnja spolnila se bo, mu obljubi.
Podati domu se trenutka ne gubi
Povedat veselje to materi ljubi.

„Povedat' vam, mati, 'mam čuda neznane!“
Tak kliče i v hišico z radostjo plane:
Pa mati na postelji nič se ne gane.

Ko materne vidi on lica že blede,
Serce nezrekljiva mu žalost zasede,
I več mu iz ust ni nobene besede.

Čez postljo so bledega našli ležati,
I materne v svojih ročicah deržati;
Mertva sta oba bila, on in ino mati.

I v zemljo globoko so jamo skopali,
I skupej so mater i sina v njo djali,
Tam skupej ostanki so njujni ležali.

¹⁾ Prvotni naslov tej pesmi je bil „Ajdovska deklica“. Pozneje je pesnik ta naslov prečrtal ter zapisal nad njim „Vila Zlatinka“.

O vila Zlatinka, kar si obljubila,
Natanko, preveč si natanko spolnila:
Pokriva obadva le ena gomila.

15. avgusta 1854.

Löb Baruh.

(Str. 113—115.)

Na Dunaji, v cesarskim mesti
Gospode žlahtne zbor sedi,
Vsak 'z družih krajev je Evrope,
Vsak družga roda i kervi.

I ko sede krog dolge mize
I ko jim teče vinca slast,
Se bratov eden s čašo dvigne:
Izpij ga vsak na doma čast!

I dvigne vsak se s čašo v desni
Izprazni kupico do dna,
Le eden je, ki se ne gane,
Ki sterma zre pred se na tla.

„Prijatelj k nam se v društvo siliš,
Pa se ne ganeš, le molčiš,
Ko se ime nar slajši sliši;
Nesvet ti zbor saboj gerdiš!“

Kri Izraelcu v lice sili,
Trepot po udih mu zleti:
Se strastno dvigne, čašo zgrabi,
Očes solznih tak govori:

Moj narod nima domovine
Nemirno klati se okrog,
Al' rodil je mož slavevrednih —
Le-te naj živi večni Bog!

15. februarja 1855.

Součenci.

(Str. 123—125.)

Bril.

Bril je bodeč;
Kar bi skor rekel,
Koj bi se spekel,
Koj bo preveč.

Merhar.

Če bo na sodni dan
Natanko Bogu pravil
Kol'kokrat se je zaljubil

Jaz bi glavo zastavil,
Da Bog čas bode zgubil
Da sodbo bi odpravil,
Preden bo dan končan.

Tušek.

Sicer ga Bog ni zanemarl,
Serce le babje mu je vstvaril.¹⁾

Skubic.

Celo potrebo za hišo imaš;
Kaj ti pomaga, k' je zidať ne znaš?²⁾

Stritar.

Da ni od naše baže
Beseda vsaka kaže:
Kar bo za tebe belo,
Se černo mu bo zdelo.³⁾

Sajovic.

Da psičkov brez repov ni
Zmirej sem sodil;
Pa Sajovic me uči,
Da sim se zmotil.

Osenar.

Da glavo na pravi konc bi spravil,
Tebe, Tonče, nanjo bi postavil.

Otoničar.

Na smertni še postelji vrag
Imel ž njim veliko bo silo,
Če bode še vedno enak,
Saj vmreť se ne bo mu ljubilo.

Corona plebis.

Na vas druge epigram iskati,
Pravi se: Komarje podkovati.

Voglar.

Če potreb'vali bi v šoli drevarja,
Svetujem vam, izvolite Voglarja.

Starè.

Spoznanja drevo
Prineslo je zlo
Med revne ljudi,
To kažeš nam ti.

? julija 1855.

Tabaku.

(Str. 86.)

O rajska roža, herba nicotiana
Ki si čez sinje morje se podala,
V Evropi naši stari zasijala,
Kot svitla zvezda, pred nikdar poznana.

¹⁾ Glej Jenkove pesmi, izd. Gangl, str. 100.

²⁾ Ravno tam.

³⁾ Ravno tam; „Kres“ VI, str. 8.

Še s tabo z lica kislica se pana;
Amerikanska moč ti ni ostala,
Da s svojimi oblaci bi odgnala
Z obraza sitno muho i muhana.

Da vender ljubim, tak te ljubim vroče,
Da serce mi v perst černo preoberni;
Ali namest' tega mu drugo vstvari;

Popred pozabit' te mi ni mogoče,
Saj tebi, preden v postljo v zemlji černi
Bom djan, veljal bo zdihlej: Bog te obvari!

29. marca 1855.

Sveti Nikolaj.

(Str. 77 79.)

Branjevec.

Kupujte, kupujte odpustikov zlatih,
I jabelk dobiti vam boljnih ni moč;
Miklavžev rudečih i belobradatih
Ponujam vam parkeljnov černih kot noč;
I tukej poglejte je leskovo olje,
Za spridene včasih sinove nar bolje.

Ded.

Jô, kakšen hrup i kakšno mergolenje!
Glej, kaj razstavljen'ga se vse dobi!
Pa kaj? igrača nam je vse življenje,
Dokler prihodnost bolj nas ne zuči.
Pa kdo bi nevošljiv jim hotel biti?
Jaz ne, ampak raj koj pogledat' čem,
Kaj vnukom nar bolj bi bilo kupiti,
I koj, da pred iz te druhali grem.

Gizdelin.

Kdo vruga bil mislil, da dans lepotije
Ljubljanske skazale se bodejo vse;
Le glej jo le uno, kak moško jo vije,
Al' uno, kako našopirjena gre.
Na uno stran gredem, kjer veči je gneča,
Ker vije se komaj telo ob telo,
Tam nije drugači, da vsaka me sreča,
Od blizo lepote pogledam lahko.

Mož.

Le hitro, moja, nakupiva,
Sej dosti več potreba ni;
I potlej ročno umakniva
Iz gneče sitnih se ljudi.

Žena.

Jaz le ne vem, kaj tak te žene
Čimu mudi se ti, ne vem:
Če le rad domu spravil mene,
Le idi ljubček, koj za tabo grem.